

Pöytäkirja 3/2026

Aika: **Keskiviikko 23.9.2026 klo 13.00–15.03**

Paikka: Teams

Läsnäolijat:

Hannu Lehti pj
Timo Vahtonen
Esa Höglom, vpj
Terhi Kaurila
Petri Järvinen
Carola Bryggman
Eija Laine
Anu Lääveri
Ville Roslakka
Suvi Uusitalo-Sirén
Timo Kulmala
Olli-Pekka Juhantila
Mauri Kantola
Juha Kaivola
Pirjo Ylönen
Satu Linden
Anneli Frantti

Miika Tiainen
Mika Stepanoff (Lieto)
Juha Sainio
Elina Sandelin
Mikko Vieltojärvi
Hanna Guseff

Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Varsinais-Suomen liitto
Turun työllisyysalue
Salon työllisyysalue
LVV/Axxell Utb.
Teknoliateollisuus ry
Teknoliateollisuus ry
SAK / PAM
Varsinais-Suomen Yrittäjät ry
Ammatillinen/oppivelvolliset
Ammatillinen/jatkuva oppiminen
Turun AMK/Novia
Vapaa sivistystyö
Oppisopimusjärjestelmä
Turun Kauppakamari
Kutsuttu asiantuntija, Turun kaupunki
Kutsuttu asiantuntija (VSL
Kutsuttu asiantuntija (kuntataso)
Kutsuttu asiantuntija (TY)
Turun kaupunki
Elinkeinoelämän keskusliitto
Novia Yrkeshögskolan

1. KOKOUKSEN AVAUS, LÄSNÄOLIJOIDEN JA EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTION HYVÄKSYMINEN SEKÄ TOIMENPITEITÄ AIHEUTTAVIEN PÄÄTÖSTEN TOTEAMINEN

Ehdotus Avataan kokous, todetaan läsnäolijat ja hyväksytään edellisen kokouksen muistio ja toimenpiteitä aiheuttavat päätökset.

Todetaan mahdolliset jäsen/varajäsen muutokset.

Päätös Puheenjohtaja Lehti avasi kokouksen. Osallistujat kirjattiin ylös. Puheenjohtaja kävi läpi edellisen kokouksen muistion pääkohdittain. Todettiin että, Suvi Uusitalo-Sirén V-S yrittäjästä siirtyy varsinaiseksi jäseneksi ja Jutta Wiren varajäseneksi.

2. ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITON VIHREÄN SIIRTYMÄN INVESTOINTIEN JA TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY:N AJANKOHTAISKATSAUS

Asia Kokouksessa kuullaan Elinkeinoelämän keskusliiton katsaus vihreän siirtymän investointien seurantaan liittyen sekä Teknologiateollisuus ry:n ajankohtaiskatsaus alan näkymistä. Katsauksissa tarkastellaan investointien ja teknologiateollisuuden toimintaympäristön ajankohtaista kehitystä sekä niiden vaikutuksia mm. osaamis- ja työvoimatarpeisiin.

Ehdotus Elinkeinoelämän keskusliiton katsauksen pitää Mikko Vieltojärvi ja Teknologiateollisuus ry:n katsauksen Eija Laine ja Anu Lääveri.

Merkitään tiedoksi.

Päätös EK:n Mikko Vieltojärvi esitteli vihreän siirtymän dataikkunan (Vihreiden investointien dataikkuna - Elinkeinoelämän keskusliitto) näkymiä ja samalla tarkasteltiin myös Varsinais-Suomen tilannetta. Varsinais-Suomessa suunnitteilla on investointeja noin 2,9 miljardin euron edestä. Mukana listauksissa myös mm. datakeskussuunnitelmat ja vetyvoimalat, jotka tulevat käyttämään isoja määriä sähköä. Varsinais-Suomessa poikkeuksellista verrattuna muuhun Suomeen, että tuulivoima puuttuu lähes kokonaan. Maakunta ei nouse ilman merituulivoimaakaan kuin sijalle 12 maakuntavertailussa. Investoinneilla on suora yhteys tuleviin osaajatarpeisiin.

Teknologiateollisuus ry:n Anu Lääveri ja Eija Laine kertoivat teknologiateollisuuden talousnäkymistä ja niihin liittyvistä osaamistarpeista. Eri mittarit näyttävät tällä hetkellä kehittyvän suotuisasti, mutta kasvu-uralle pääsy ei näy vielä selkeästi rekrytointitarpeessa ja se onkin nousemassa hieman jälkijunassa. Keskeinen osaamistarpeiden muokkaaja lähitulevaisuudessa on teknologinen murros, jossa tekoäly toimii merkittävänä ajurina. Myös puhdas siirtymä, puolustusteollisuus, kaksikäyttö ja kyberturvallisuus ovat selkeitä ajureita osaamistarpeiden muutoksessa. Määrällinen kasvu tapahtuu paitsi kasvun ja investointien takia, mutta erityisesti eläkkeelle jäävien osaajien takia. Korkeakoulutaustaisten osaajien tarve kiihtyy koko ajan kun taas ammatillisten osaajien tarve pysyy ennallaan.

Jatkuva oppiminen todettiin todella tärkeäksi osaksi kokonaisuutta, jotta tulevaisuuden kehityksessä pysytään mukana.

Vihreän siirtymän investointien osalta keskustelussa korostuivat maakunnan vahvuuksina mm.

- puhtaan energian saatavuus
- vahva korkeakoulukenttä
- osaavan työvoiman saatavuus
- muuttovoitto
- kansainvälisesti kilpailukykyinen toimintaympäristö
- logistiikka ja satamaverkosto

Keskustelussa todettiin että Varsinais-Suomi ei sijoitu investointimäärillä aivan Suomen kärkeen, mutta alueella nähdään edelleen merkittävä kasvupotentiaali erityisesti datakeskuksissa, aurinkoenergiassa, vedyn arvoketjuissa ja teollisuuden investoinneissa.

Merkittiin tiedoksi.

3. MERITEOLLISUUDEN OSAAJA- JA KOULUTUSTOIMIEN TILANNEKUVA JA JATKOKEHITYSTOIMIEN TARPEEN ARVIOINTI

Asia Varsinais-Suomessa on käynnissä laaja meriteollisuuden osaamiseen ja työvoiman saatavuuteen liittyvä kokonaisuus. Oppilaitokset, korkeakoulut, työllisyysalueet ja kehittämishankkeet toteuttavat useita rinnakkaisia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat muun muassa oppisopimuskoulutukseen, työvoimakoulutuksiin, jatkuvaan oppimiseen, uusiin teknologioihin, vihreään siirtymään sekä meriklusterin ennakointiin. Keskeisiä kokonaisuuksia ovat esimerkiksi Meriteollisuuden osaamiskeskuksen valmistelu, LeaderSHIP- ja Merimerkit+-hankkeet sekä telakkaympäristössä toteutettavat koulutusratkaisut.

Kehittämistoimia on runsaasti, mutta niiden keskinäinen yhteensovittaminen, maakunnallinen näkyvyys sekä eri seutujen ja koulutustoimijoiden roolit eivät vielä näyttäytytä täysin selkeänä kokonaisuutena. Sama analyysi pätee laajemminkin koko Lounais-Suomeen.

Ehdotus Koulutusjaosto käy asiasta lähetekeskustelun ja arvioi erityisesti:

- miten nykyiset hankkeet, koulutusratkaisut, työllisyyspalvelut ja ennakointitoiminta tukevat toisiaan,
- tunnistetaanko edelleen osaamisalueita tai kohderyhmiä, joihin nykyiset toimet eivät riittävästi vastaa,
- sekä onko tarvetta uusille koulutusavauksille, muunto- ja täydennyskoulutuksille tai maakunnallista koordinaatiota vahvistaville toimintamalleille ja vielä
- tarpeet lähestyä asiaa koko Lounais-Suomen näkökulmasta.

Päätös Esa Höglblom ja Timo Vahtonen avasivat meriteollisuuden tilannetta keskustelun pohjaksi. Sekä Varsinais-Suomen Ennakointiakatemian toimesta että Elinvoimakeskuksessa on tehty osaamistarvekyselyjä kohdistuen myös meriteollisuuden yrityksille ja toimijoille. Myös Meriteollisuuden osaamiskeskuksella on ollut auki oma kysely. Koulutustarjontaa näyttää olevan työllisyysalueilla kohtuullisen hyvin tarjolla yritysten eri tarpeisiin. Myyntiosaamisen kehittämisen tarpeet (mm. kv.myynti) nousi puolestaan esille kauppakamarin kyselyssä. Todettiin lisäksi että

Teknolohiateollisuuden edustajat ovat mukana meriteollisuuden työryhmässä, joka miettii erityisesti alan osaamistarpeita.

MYR-koulutusjaosto kävi keskustelun meriteollisuuden ajankohtaisista osaamistarpeista, toimialan näkymistä sekä koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittämisestä. Eriteltyjen ennakkointitietojen perusteella meri- ja teknolohiateollisuuden kasvun arvioidaan jatkuvan vahvana, mutta samalla osaajapula ja kohtaantohaasteet muodostavat merkittävän kasvun esteen. Erityistä kysyntää kohdistuu sekä ammatilliseen osaamiseen että asiantuntijaosaamiseen, ja tulevaisuuden keskeisiksi osaamisalueiksi tunnistettiin muun muassa tekoäly, automaatio, data-analytiikka ja kansainvälisyys.

Jaosto totesi, että Varsinais-Suomen meriteollisuusklusterin näkymät ovat edelleen erittäin vahvat ja investoinnit sekä yritysten kasvutavoitteet ylläpitävät merkittävää työvoima- ja osaamistarvetta pitkälle tulevaisuuteen. Keskustelussa korostettiin koulutuksen joustavuutta, työelämälähtöisyyttä sekä oppisopimusten, mikro-opintojen, tutkinnon osien ja yhteiskoulutusten merkitystä osaajatarpeisiin vastaamisessa.

Jaosto katsoi, että alueella on käynnissä runsaasti meriteollisuuden osaamistarpeisiin vastaavia toimenpiteitä ja hankkeita. Samalla pidettiin tärkeänä vahvistaa kokonais kuvaa eri toimijoiden työstä, tiedonvaihtoa sekä työnjaon ja koordinaation jatkuvaa tarkastelua, jotta mahdolliset päällekkäisyydet ja osaamistarpeiden katvealueet voidaan tunnistaa ja niihin reagoida ennakoivasti.

MYR-koulutusjaosto korosti meriteollisuuden osaamistarpeisiin vastaavan yhteistyön, tiedonvaihdon sekä alueellisen koordinaation merkitystä osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi.

Merkittiin tiedoksi.

4. KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN AJANKOHTAISET ASIAT

Asia Korkeakoulujen ja II asteen ammatillisten oppilaitosten sekä vapaan sivistystyön ajankohtaiset asiat:

- Uusimman PISA-tutkimuksen tulokset ja vaikutukset
- Turun alueen II asteen oppilaitosten yhtiöittäminen
- Meriteollisuuden osaamiskeskus-asia
- Mahdolliset uudet koulutusvastuut ja hakemukset
- Yleissivistävä/vapaa sivistystyö
- Työvoimakoulutus
- Muut ajankohtaiset

Ehdotus Koulutusjaosto kuulee järjestäjien katsaukset ajankohtaisista asioista.

Päätös Olli-Pekka Juhantila kertoi, että toiminnanohjauskokeilu on lähtenyt hyvin liikkeelle. Koulutuksenjärjestäjien kanssa, jotka eivät mukana kokeiluissa, käydään neuvotteluja koulutusten rajauksista. Varsinais-Suomen ja Satakunnan kanssa ministeriö tulee käymään neuvotteluja 28.1.2027. Turun työllisyysalue kustantaa kotouttamisajan ylittäneiden kohdalla kieli- ja perustaitojen parantamiseen vapaan sivistystyön palvelusetelimallin, kertoi Juha Kaivola.

Terhi Kaurila kuvasi Turun työllisyysalueen työtä. Keskeinen havainto on, että koulutustarjonta on alueella varsin kattava, rekrykoulutuksilla voidaan vastata nopeasti työnantajien tarpeisiin ja tärkeintä on saada yritysten konkreettiset osaamistarpeet näkyviksi.

Merkittiin tiedoksi.

5. JATKUVAN OPPIMISEN EKOSYSTEEMITYÖN TILANNEKATSAUS JA JATKOTYÖ

Asia JOE-hankkeessa on edistetty Varsinais-Suomen jatkuvan oppimisen ekosysteemin rakentumista vahvistamalla koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen, työelämän ja julkisten toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on ollut parantaa osaamisen ennakointia, lisätä joustavia koulutusratkaisuja sekä tukea työikäisen väestön osaamisen päivittämistä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Työn keskiössä ovat osaamistarpeiden parempi kohtaanto, uusien koulutuspolkujen pilotointi sekä alueellisen yhteistyörakenteen vakiinnuttaminen. Ekosysteemityö tukee erityisesti työvoiman saatavuutta, osaamistason nosta ja alueen elinvoiman vahvistamista.

Jatkoajan jälkeen hanke päättyy 31.12.2026. Verkostojen ja toimintojen jatkoa on valmisteltu.

Ehdotus Kuullaan asiaa koskeva taustoitus.

Merkitään tiedoksi.

Päätös Elina Sandelin taustoitti JOE-hankkeen työkokonaisuuksien etenemisestä sekä jatkuvan oppimisen strategian etenemistä. JOE-hanke edennyt hyvin ja työkokonaisuudet näyttävät valmistuvan ajallaan.

Hankkeen keskeisinä tuloksina nousivat esiin oppilaitosten ja työllisyyspalveluiden yhteistyön vahvistuminen, Opin Ovi -ohjausverkoston vakiintuminen, jatkuvan oppimisen palvelukartan kehittäminen, vapaan sivistystyön palvelusetelimallin käynnistyminen sekä ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen jatkuvan oppimisen yhteistyön edistyminen. Lisäksi koulutusjaosto sai katsauksen jatkuvan oppimisen strategian valmisteluun. Strategialuonnoksessa painottuvat ennakointi, työelämärelevanssi, ohjaus, työllisyyspalveluiden yhteistyö, vapaan sivistystyön rooli, ammatillinen koulutus sekä korkeakoulujen jatkuva oppiminen. Valmis strategia on tarkoitus tuoda koulutusjaoston käsiteltäväksi joulukuussa 2026. Strategia lähtee marraskuussa kommenttikierrokselle ja se menee hyväksyntään joulukuussa. Hankkeen tuloksilla on useampia levittämis- ja esittelytilaisuuksia marras-joulukuussa.

Merkittiin tiedoksi.

6. VARSINAIS-SUOMEN ENNAKOINTIAKATEMIAN JA JOSPA -HANKKEEN AJANKOHTAISKATSAUS

Asia Kuullaan katsaus [Varsinais-Suomen Ennakointiakatemian](#) ajankohtaiseen toimintaan ja [ENTEET-hankkeeseen](#) sekä syyskuussa 2026 käynnistyneeseen [JOSPA-hankkeeseen](#) liittyen. Syksyllä on toteutettu mm. laaja osaamistarvekysely ja ENTEET-hankkeen sekä Ennakointiakatemian yhteistyönä käynnistetty laajan maakunnallisen osaajatarveselvityksen päivitystyö.

JOSPA-hankkeessa kehitetään mm. tekoälypohjaista osaamistarpeiden ennakointia, ennakkoinnin työvälineitä ja ylimaakunnallista yhteistyötä Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa sekä myös Kanta-Hämeen suuntaan.

Kuullaan lisäksi ajankohtaiset asiat Elinvoimakeskusten toimintaan kuuluvasta ennakointityöstä.

Lisäksi huomioidaan asiayhteydessä myös Opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman kehittämistyöryhmän työn käynnistyminen osaamis- ja koulutustarve-ennakkoinnin uudistamiseksi Suomessa.

Ehdotus Kuullaan ajankohtaiskatsaukset.

Merkittään tiedoksi.

Päätös Esa Höglblom kertoi Ennakointiakatemiaverkoston työn etenemisestä ja syksyllä alkaneesta JOSPA-hankkeesta. Esittelyssä käsiteltiin muun muassa työelämäfoorumeita, AI-avusteisen toimialaennakkoinnin kehittämistä, EKA-pulssi-kyselyä, ennakointitietopalvelun kehittämistä sekä toimialakohtaisen ennakointityön uudistamista. Koulutusjaostolle esiteltiin myös EKA-pulssikyselyn keskeisiä havaintoja. Vastausten perusteella tulevaisuudessa korostuviksi osaamistarpeiksi nousivat erityisesti digitaidot, tekoälyosaaminen, data-analytiikka, yhteistyötaidot, projektinhallinta, innovaatio-osaaminen sekä kestävyysosaaminen.

Lisäksi koulutusjaosto sai katsauksen syyskuussa käynnistyneeseen JOSPA-hankkeeseen, jonka painopisteinä ovat ennakkoinnin, tekoälyn hyödyntämisen ja jatkuvan oppimisen kehittäminen. ENTEET-hankkeen osalta esiteltiin ennakointitietopalvelun kehittämisen etenemistä, tulevia tekoälyratkaisujen kokeiluja sekä työvoima- ja osaajatarveselvityksen päivittäminen.

Timo Vahtonen totesi, että alueelliset kehitysnäkymät ja työvoimabarometri ilmestyvät molemmat loka-marraskuussa.

Merkittiin tiedoksi.

7. MUUT ASIAT

Asia Lyhyesti keskusteltavaksi:

- Kansainväliset järjestöt -asia
- Muita asioita

Ehdotus Käsitellään muut mahdolliset asiat.

Päätös Kansainväliset järjestöt -asiat siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

8. TIEDOKSI ANNETTAVAT

Asia Tiedoksi annettavat asiat.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Ei tiedoksi annettavia asioita.

9. SEURAAVAN KOKOUKSEN AJANKOHTA

Asia Seuraava kokous.

Ehdotus Vuoden 2026 syyskauden 11.6 päätetty kokousaikataulu on seuraava:

- Ke 23.9.2026 (peruskokous)
- To 5.11.2026 (webinaari)
- To 10.12.2026 (peruskokous)

MYR-koulutusjaoston webinaari järjestetään 5.11.2026. Tilaisuuteen voi esittää aiheita.

Päätös

10. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen 15:03.